

Vanhusneuvoston toimintakertomus valtuustokaudelta 2021–2025

1. Johdanto

Vanhusneuvosto toimii kaupungin ikäihmisten, heidän omaistensa ja vanhus- ja veteraanijärjestöjen sekä SoTeKon yhteistyöelimenä. Neuvoston tehtävänä on edistää ikääntyneiden hyvinvointia ja osallistumista yhteiskunnassa.

2. Kokoonpano

Vanhusneuvostoon kuuluu 8 jäsentä, joilla on henkilökohtaiset varajäsenet. Jäsenet edustavat ikääntyneitä henkilöitä, heidän omaisiaan ja järjestötahoja. Kaupunginhallitus on valinnut vanhusneuvoston jäsenet valtuustokaudeksi 2021–2025, ja kaupunginjohtaja nimesi neuvostoon neljä kaupungin edustajaa. Kokousten käytännön järjestelyt ja muistion pitäminen hoidettiin Hyvinvointitoimialalla. Neuvosto valitsi keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, ja jäsenet saivat työstään jaostojen palkkion suuruisen palkkion.

Jäsenet:

- Pekka Kantanen, **puheenjohtaja** (Eläkeliiton Heinolan yhdistys ry), varajäsen: Marja-Leena Koskimaa
- Martti Rauhala, **varapuheenjohtaja** (Heinolan seudun Senioriopettajat ry), varajäsen: Hannu Knuutila
- Heini Rinkinen (Heinolan Eläkeläiset ry), varajäsen: Hannu Jokinen, 18.11.2024 alkaen, Hannu Jokinen, varajäsen: Olavi Martikainen 18.11.2024 saakka.
- Riitta Lehtinen (Heinolan Eläkkeensaajat ry), varajäsen: Asta Juvonen
- Helga Nurminen-Ekholm (Heinolan seudun omaishoitajat ry), varajäsen: Liisa Aalto
- Seppo Sormunen (Heinolan Rintamaveteraanit ry), varajäsen: Heikki Vekkel
- Markku Sorsa (Heinolan Sosiaali- ja terveystoimi, SoTeKo), varajäsen: Virpi Saarenpää
- Anja Väli-Torala (Heinolan seniorit ry), varajäsen Marja-Liisa Tolppala
- hoivapalvelujohtaja Sirkku Taskinen (Jyränkölän Setlementti ry), varajäsen: Teija Naakka
- diakoniatyöntekijät Satu Kauhajärvi 15.8.2024 alkaen, 17.8.2023 alkaen Tarja Soppi, 2021–2023 Sari Juutilainen (Heinolan Seurakunta)

Kaupunginhallituksen edustaja:

- Venla Kalmi, varajäsen Jarmo Ruuth 5.6.2023 alkaen (Marko Heino, varajäsen: Venla Kalmi 15.5.2023 saakka)

Kaupungin edustajat:

- viestinnän asiantuntija Laura Montonen (Yhteiset palvelut), varajäsen: kulttuurisihteeri Saija Jäppinen

- rakennuspäällikkö Ari Matteinen (Kaupunkiympäristö) varajäsen: vastaava ympäristönsuojelutarkastaja Tarja Laitinen
- museonjohtaja Riitta Koskinen (Hyvinvointitoimiala), varajäsen: palvelualuejohtaja Anne Andersson
- hyvinvointijohtaja Pirjo Hepo-oja
- hyvinvointipäällikkö Kirsi Mäkilä – 31.10.2024 saakka
- Ikäihmisten hyvinvointiohjaaja/hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntija Heidi Prauda-Knuutila
- sihteeri Päivi Vesterinen

3. Vanhusneuvoston tehtävät

Vanhusneuvosto:

- Edistää viranomaisten, vanhusten ja järjestöjen yhteistoimintaa.
- Mahdollistaa ikäihmisiä osallistumaan ja vaikuttamaan kunnalliseen päätöksentekoon.
- Tukee ja rohkaisee ikääntyviä oman elämänsä hallintaan.
- Edistää ikäihmisten selviytymistä eri toiminnoissa kuten asumisessa, sosiaali- ja terveysten palvelujen saatavuudessa sekä kulttuuri-, liikunta- ym. harrastuksissa.
- Seurata kaupungin päätöksentekoa ikääntyviä koskevissa kysymyksissä.
- Vaikuttaa ja tehdä aloitteita palvelujen, tukitoimien ja muiden etuuksien kehittämiseksi ja saatavuuden parantamiseksi.
- Vaikuttaa kaupunkisuunnitteluun tekemällä aloitteita ikäihmisille sopiviksi liikennejärjestelyiksi ja tilaratkaisuihin.

4. Kokoukset ja keskeiset käsitellyt asiat

Valtuustokauden aikana vanhusneuvosto kokoontui 15 kertaa.

21.10.2021 / 8.3.2022 / 19.5.2022 / 18.8.2022 / 17.11.2022 / 16.2.2023 / 11.5.2023 / 17.8.2023 / 16.11.2023 / 15.2.2024 / 16.5.2024 / 15.8.2024 / 14.11.2024 / 6.2.2025 / 8.5.2025

Kokouksissa käsiteltiin mm. seuraavia asioita:

- Heinolan kaupungin vanhusneuvoston puheenjohtajaksi valittiin Pekka Kantanen ja varapuheenjohtajaksi Martti Rauhala ja samalla heidät nimettiin Heinolan edustajiksi hyvinvointiyhtymän (myöhemmin hyvinvointialue) vanhusneuvostoon.
- Kaupunginhallituksen hyväksymän vanhusneuvoston toimintaohje
- THL:n webinaarin terveiset: Koronan yhteiskunnalliset vaikutukset: Eriarvoisuus ja heikommassa asemassa olevat.

- Päijät-Hämeen hyvinvointialueen valmistelua esiteltiin Heinolan näkökulmasta (Hanna) sekä Anu Poikela ja Piritta Mattila hyvinvointialueelta
- Heinolan kaupungin lakisääteistä hyvinvointisuunnitelma vuosille 2021–2025 huomioiden ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma, jota laadittiin ja päivitettiin vanhusneuvoston kanssa
- Heinolan kaupungin digitaalisia palveluita
- Neuvostojen ja kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksia (hallintosääntö)
- Ikääntyneiden palveluneuvonnon palkkaaminen ja kehittämistä yhteistyössä kaupungin, Heinolan seurakunnan ja Jyränkölän Setlementin kanssa.
- Helga Nurminen-Ekholm nimeäminen liikenneturvallisuustyöryhmään vanhusneuvoston edustajaksi
- Hyvinvointikyselyn tuloksia käsiteltiin vuosittain ja lisäksi 2023 ikäihmisten hyvinvointikyselyn valmistelu ja tulosten läpikäynti neuvoston kanssa
- Päijät-Hämeen hyvinvointialueen yhdyspintaneuvottelukunnan esittely (Ville Majala)
- Kaupungin osallisuusohjelmaa, viestintäsuunnitelmaa ja muutosohjelmaa
- Thl:n kysely ikäihmisten toimintakyvyn ja omaishoitajien tukemisesta, vanhusneuvosto vastannut kyselyyn
- 65 vuotta täyttäneiden varhainen tuki - Etsivä vanhustyö toiminta Päijät-Hämeessä, esittely (Johanna Ruuhijärvi ja Anna Roitto)
- Hallintosäännön valmistelun toimintaohje-ehdotus neuvostojen yhdistämisestä, järjestetty erillinen neuvosten yhteiskokous
- Valtuustokauden aikaisen toimintakertomuksen valmistelutyöryhmä nimettiin
- Jokaisessa kokouksessa on ollut kaupungin palvelualueiden (entisten toimialojen) edustajat ja käyty avointa keskustelua ajankohtaisista asioista.
- Jokaisessa kokouksessa on ollut myös Jyränkölän Setlementin ja Heinolan seurakunnan edustaja ja käyty avointa keskustelua heidän ajankohtaisista asioista.
- Vuosien 2021–2025 painopistealueet keskittyivät ikääntyneiden palveluiden parantamiseen, yhteistyön lisäämiseen ja kulttuuripolun toiminnan suunnitteluun.

5. Yhteistyöseminaarit ja tapahtumat

Vanhusneuvosto osallistui yhteistyöseminareihin ja tapahtumiin, kuten valtakunnalliseen vanhusneuvostopäiviin sekä yhteistapaamisiin hyvinvointialueen vanhusneuvostojen ja kuntien vanhusneuvojen kanssa. Vanhustenviikon juhla on järjestetty vuosittain yhteistyössä vanhusneuvoston, kaupungin, Jyränkölän Setlementin ja Heinolan Seurakunnan kanssa. Syksyllä 2024 järjestettiin tutustuminen 80-vuotis juhluvuotta viettäneeseen Jyränkölän Setlementtiin ja palvelutalovierailu Attendo Lähteenpuistoon 12.5.2025.

Vanhusneuvostolle on järjestetty työpajat ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmasta kahdesti sekä ikäihmisten kulttuuripolun suunnitteluun liittyen kertaalleen. Valtuustokauden

puolivälissä pienempi työryhmä (Pekka Kantanen, Martti Rauhala, Anja Väli-Torala, Riitta Lehtinen ja Asta Juvonen) kokoontui pohtimaan vanhusneuvoston toimintaa ja ns. väliarviointia.

6. Aloitteet, lausunnot ja kannanotot

Vanhusneuvosto antoi lausuntoja ja kannanottoja, jotka koskivat ikääntyneiden palveluiden kehittämistä ja hyvinvointia esimerkiksi ikäihmisten hyvinvointiohjaajan palkkaamista. Heinolan Rintamaveteraanit esitti edustajansa välityksellä Tammenlelväpuiston perustamista Maaherranpuistoon A.F. Airon patsaan läheisyyteen. Vanhusneuvosto otti kantaa muutosohjelman osana tehtyyn hallintosääntöuudistukseen edellyttämällä, että jatkossakin vanhus- ja vammaisneuvostot ovat erillisiä vaikuttamistoimielimiä. Vanhusneuvosto toivoi vaikuttamistoimielimien yhteistyön tiivistymistä.

7. Kysely vanhusneuvoston toiminnasta valtuustokaudella 2021–2025

Kysely toteutettiin huhtikuussa 2025 vanhusneuvoston jäsenille ja heidän edustamille taustajärjestöille. Kyselyyn saatiin 25 vastausta ja esille nousivat seuraavat asiat:

- Vanhusneuvoston toiminnalla ei katsottu olevan vaikutusta ikääntyneiden hyvinvointiin tai osallisuuden kokemukseen.
- Tärkeimpinä kehittämiskohteina esille nousivat ikääntyneiden palveluiden parantaminen, viestinnän ja tiedotuksen parantaminen ja yhteistyön lisääminen eri järjestöjen kanssa. Samoin yhteistyön parantaminen eri palveluntarjoajien kanssa voisi tukea ikääntyneiden arjessa selviytymistä.

8. Evästyket seuraavalle vanhusneuvostolle

Ikäihmisten hyvinvointikyselyssä nousi esille, että vanhusneuvosto tunnetaan huonosti. Vanhusneuvosto on suunnitellut vierailua palvelutaloon keväälle 2025.

- Vanhusneuvoston näkyminen vanhusten viikon tapahtumissa.
- Vanhusneuvostoon toivotaan hallituksen edustajaksi henkilöä, jolla mahdollisuus osallistua kokouksiin.
- Vanhusneuvosto voi tehdä kuntalaisaloitteita
- Asiantuntijavierailut, tarvittaessa etäyhteydellä.
- Budjetin hakeminen mahdollisesti Osallistuvan budjetoinnin kautta. Erillinen määräraha jäntevöittää toimintaa.
- Maakunnallisen ja paikallisen vanhusneuvoston yhteistyön ja vuoropuhelun vahvistaminen.